

## Rozmowy na 100-lecie / Conversations for the 100<sup>th</sup> anniversary

# Prof. Jan Walewski – w *Nowotworach* opublikowałem swój pierwszy artykuł naukowy



Na trzecim roku studiów w Akademii Medycznej w Warszawie (bo tak wtedy nazywała się ta uczelnia) realizowałem indywidualny tok kształcenia z dziedziny onkologii klinicznej. To było w Instytucie Onkologii. Moim mentorem był profesor Tadeusz Koszarowski.

W tamtym czasie – w latach 70. XX w. – w Instytucie rozwijał się zespół epidemiologii nowotworów. Profesor Koszarowski, jako dyrektor Instytutu, podpisał umowę z amerykańskim Narodowym Instytutem Raka w Bethesda (National Cancer Institute – NCI) i m.in. dostał finansowanie na projekt dotyczący określenia przyczyn zgonów chorych na raka piersi leczonych w Polsce w latach 1947–1970. Te dane opracowywałem razem z koleżanką, Anną Porwit-Książek – też studentką. Musieliśmy przejrzeć bardzo dużo dokumentów. To były czasy, kiedy historie chorób były papierowe. Pisane na maszynie. Wyciągaliśmy z nich zdefiniowane dane, a potem musieliśmy obliczyć statystyki. Wszystko ręcznie. Na podstawie naszych badań napisaliśmy artykuł *Przyczyny zgonów chorych na raka sutka leczonych w Instytucie Onkologii w Warszawie w latach 1947–1970*. Wnioski były takie: leczeniem podstawowym jest chirurgia, a i tak większość chorych na raka piersi umiera. To oznacza, że trzeba szukać metod leczenia systemowego tych chorych. Bardzo zależało nam na tym, żeby ten nasz artykuł ukazał się w *Nowotworach*. Profesor Koszarowski nas w tym wspierał. W 1977 roku wreszcie się udało, choć nie było łatwo. I właśnie to była pierwsza praca w moim dorobku naukowym, która została opublikowana [1].

Potem zacząłem pracować w Instytucie Onkologii w Warszawie. Rozpocząła się epoka stosowania chemioterapii w leczeniu nowotworów. W 1978 roku ukazał się suplement do *Nowotworów* poświęcony właśnie tej dziedzinie onkologii [2]. Znalazły się w nim materiały – a nawet stenogram dyskusji – z kursu, który 2 lata wcześniej odbył się w Wiśle. Organizatorom udało się zaprosić ekspertów ze Stanów Zjednoczonych, Europy Zachodniej czy z Węgier. Mam w ręku to wydanie *Nowotworów*. To był mój pierwszy podręcznik chemioterapii. Dość długo go studiowałem. Chyba aż do czasów swojej pierwszej specjalizacji z chemioterapii nowotworów właśnie. Ale teraz znów mamy inną epokę w onkologii. Chemioterapia jest w odwrocie, czas na immunoterapię.

W *Nowotworach* w 2001 roku – jako suplement – opublikowałem też swoją habilitację [3]. To pismo jest bliskie mojemu sercu, bo towarzyszy mi od początku mojej pracy zawodowej. W dobie przed internetem dostęp do literatury zachodniej był w Polsce trudny. Owszem była prenumerata, czasopisma przychodziły do bibliotek, ale z dużym opóźnieniem – nawet rocznym. *Nowotwory* były więc wtedy dla polskich onkologów pismem sztandarowym. Jak się pojawiał nowy numer, to go czytaliśmy. Teraz jest internet i większa konkurencja.

Chciałbym, żeby *Nowotwory* dalej się rozwijały i były widocznym oraz użytecznym źródłem wiedzy. Mają dobrą markę o stuletniej tradycji. Warto cały czas nad nią pracować.

### Piśmiennictwo

1. Porwit-Książek A, Walewski J. Przyczyny zgonów chorych na raka sutka leczonych w Instytucie Onkologii w Warszawie w latach 1947-1970 (Causes of death of patients with breast cancer treated at the Institute of Oncology in Warsaw in the years 1947-1970). *Nowotwory*. 1977; 27(2): 129–134.
2. Kurs chemioterapii nowotworów, Wiśła 11–15 października 1976. *Nowotwory*. 1978; 28(1): 1–160.
3. Walewski J. Chłoniak Burkitta – przełom w rokowaniu po trzydziestu latach ewolucji chemioterapii. Przegląd dotychczasowych metod leczenia i porównanie skuteczności programu CODOX-M± IVAC i MEVA/CHOP w doświadczeniu Centrum Onkologii-Instytutu im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie (rozprawa habilitacyjna). *Nowotwory*. 2001; 51(supl 1): 1–45.